

El Gironès

ANY I

BIBLIOTECA PÚBLICA
GIRONA

NUM. 38

Redacció i Administració:
PLAÇA INDEPENDENCIA, 16. — Ent.

Dissapte 23 de Septiembre de 1916

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Trimestre . . . . . 1'50 ptes.
Numero solt . . . . . 0'10 "

CAMPANYA ELECTORAL

L' hora heroica --- ¡Visquem-la, amics!!

Per nostra ciutat, per el districte de Girona, per el nacionalisme català, el dia de demà, l' hora de la votació, es l' hora suprema, l' hora heroica que passa. ¡Visquem-la dignament, amics, que molts no tornarem tal volta a veure-la passar! ¡Vergonya eterna a qui no sigui digne del dia i de l' hora!

Treballs continuats, entusiasticos i curiosos, propagandes parlades i escrites en abundor, organitzacio seriosa i ordenada, tot s' ha arrenjerat en ordre de combat, i, dintre els calculs humans, podem esperar que hem conquistat l' opinio, i que assolirem la victoria. Prò cap batalla se guanya solzament amb la preparacio. Necessaria es la execucio fidel dels plans estrategics.

Com indicavem ja en anteriors articles que passaria, totes les ignorancies, més o menys voluntaries, totes les rebeldies més o menys inconscients, totes les concupiscencies més o menys baixes, tot, tot s' ha sumat contra nosaltres.

Tots els radicalismes esterils, tots els arrivismes egoistics, tots els prejudicis infonamentats, tot, tot s' ha unit contra nosaltres.

Totes les calumnies, fins les més grates, totes les armes, fins les més innocents, tots els mitjans, fins els més ilicits, tot, tot s' ha utilitzat contra nosaltres.

No falta tampoc ¡com podia faltar! la candidatura entrebancadora.

Amb tot, la raó de nostra causa, la consciencia del còs electoral, i nostra últim esforç jamics! nos donarà la victoria, millor dit, la donarà a Catalunya, a Girona, a la pau i el bè del districte.

L' últim esforç es el decissiu, jamics! Encara hi ha algún element hostil a qui's pot convencer, encara hi ha algún enemic irreductible quina acció es pot neutralitzar hi ha encara i sempre, fins el moment de l' escrutini, temperaments timids a qui encoratjar, conciencias irresolutas a les que es pot decidir cap a nosaltres.

Devém treballar, fins a l' últim moment de la votació, fins a l' últim vot possible. Hem de estar al carrer i a les portes dels col·legis electorals, i dintre dels mateixos, tot el dia, fins que s' hagin recullit els certificats de les votacions.

Devém garantir amb nostra presencia, reposada i serena sí, però energica i valerosa i si precis fos, la tranquil·litat i legalitat en la emissió del sufragi. L' autoritat deu cuidar de mantenir, i mantindrà, l' ordre, pero nosaltres, en cas que fos necessari, devém suplir i suplirém les deficiencias de l' autoritat.

¡L' última empenta, la bona, la decisiva, la que dona la victoria! Vos la demana Catalunya. L' hi negareu?

L' hora de demà es la suprema, es l' hora heroica que passa. ¡Visquem-la, amics!

teristiques, reconstituir-la nostra Catalunya, pel govern de sí mateixa, i amb aixó arribar a la creació d' aquella Espanya nova i forta, amb esperit i amb ideal, una Espanya redimida, somni de tots els bons patriotes.

Voleu cosa més hermosa que aquesta bandera?

Les Obres parlen

Cent vegades ha afirmat la «Lliga Regionalista», aquesta «Lliga» tant escarnida i vilipendiada pels vividors, pels cacics i pels ignorants, que tenia una gran dosi constructiva i un intens sentit afirmatiu.

A l' obra de la «Lliga» se deu la purificació i veritat del sufragi, desde les célebres eleccions del Dr. Robert, en les que intervingué per primera vegada; a la «Lliga» i als seus homes se deu tota aquesta gloria que s' diu *Diputació de Barcelona*, mirall de bon govern i exemple d' administració honrada, amb tot aquell seguit d' institucions beneficioses.

Per la cultura patria: l' incomparable *Institut d' Estudis Catalans*; la maravillosa *Biblioteca de Catalunya*; *Laboratori de Fonètica experimental*; *Concell de Pedagogia*; *Cursos monografics i d' intercanvi*; *Estudis Universitaris Catalans*; *Estudis Superiors de Química*; *Escola d' istiu*; *Escola Montessori*; *Escola de Funcionaris*; etc., etc.

Per la CLASSE OBRERA ha fet la Diputació de Barcelona, dirigida per la política de la «Lliga» i per aquell home que volen pintar com odiós el gran Prat de la Riba, una obra única en Espanya, recordeu i mediteu: *Museu Social*, *Universitat Industrial* (obra capdal) en la que s' hi ensenyen *industries tèxtils*, de *blanqueig*, *tintoreria*, *estampació*, *aprestos*, *teneria*, *als manyans*, *modelistes*, *fundidors*, *mecànics*, *fusters*, *capatassos d' Obres*, *conductors de calderes i màquines de vapor i altres i altres*,

I encara hi ha l' *Escola d' Agricultura*, els *Curssets agrícoles*, *Escola d' Arts i Oficis*, *Escola de Tall* i mil més.

En el ram de de Beneficencia parlen amb elocuencia única la Casa de Caritat, la de Maternitat i Expòsits. I en l' *obres públiques* parlen també amb elocuencia única la xarxa vastíssima i admirablement conservada.

I així allí on els regionalistes han portat una direcció de govern es l' exemple igual: recordeu la reducció que del deute de la Diputació de Girona ha fet el senyor Riera —més de 200.000 ptes. en cinc anys!—recordeu com els baladers d' ofici han en udit quan la Comissió Provincial obrí una enquesta per a depurar les denúncies de certa premsa, que aquestos no gosaren presentar-se, perquè una cosa es escriure falsetats en un periòdic i l' altre respondre de les mateixes en una informació oral; recordeu la creació de l' *Escola Normal de Mestres*; la d' *Arts i Oficis* en projecte que tant ha de beneficiar a la classe obrera; la fundació dels *Curssets d' Agricultura*

que amb tant d' èxit vé portant a cap amb la Diputació, com se pot veure a Anglés, La Sellera i Banyoles.

Tot aquesta obra grandiosa, en aquestes ratlles sols apuntada, parla prou clar; prou alt. Qui pot presentar una cosa semblant?

Penseu-hi bé; gent que estimeu la terra, obrer que busques la teva prosperitat!

Qui l' apoya

Mireu qui forma en un camp i en l' altre; serviu-se pesar els valors dels homes, malgrat les comparacions siguin odioses, però en aquest cas tenen un valor.

Mireu on son els homes de talent, els de solvencia, els de major honradesa, els de criteri més sòlid.

Mireu on figura la joventut més ardua, la més esparançadora, la més lluída.

Mireu qui obra amb més serenitat, amb més correcció, amb respecte al contrari, que aixó diu lo que és i lo que val un i altre.

El campió

Qui es el campió: es un home no sols català, sinó gironí; un concitudà nostra, que tots coneixém, que tots podem respondre d' ell, de la seva honradesa immaculada, del seu ardiment en el treball, de la seva joventut fervorosa.

Sabém de la seva vida, dels seus costums, de la seva manera de ser.

Sabem que viurà entre nosaltres, que el trobarem sempre que 'ns convingui; tindrà que franquejar la porta de casa seva; que si no respon a la defensa dels nostres interessos, li podrem dir a la cara que s' un felló, i el podrem arrojegar-lo pels carrers.

Qué aglutinarà

¿Amb aquests precedents que volen que no aglutini la candidatura d' En Masó?

La força regionalista tant considerable avui en el districte de Girona com qualsevolga altre; avui la millor organitzada i decidida, entusiasta, fervorosa com la que més.

Com a estol polític anem sols i tots els altres en un bloc enorme, en un conubèrni infamant lluiten a la una. An aquí està precisament el màxim del nostre poder.

No anem sols emprò, al costat nostra està en primer terme: aquella massa neutre en política, socialment la més considerable, que vota la candidatura que millor representa l' esperit del país i que millor pot defensar els seus interessos.

En segon lloc hi ha aquella massa, també socialment considerable, que se sent atreta i aglutinada, per la candidatura que millor encarna els sentiments d' ordre i religiositat. Aquesta massa en l' elecció passada se dividí: l' una part votà al senyor Masó, altre al Sr. Iglesias per creure de bona fé que aquest era l' únic que podia derrotar al republicà.

Lo que aglutinarà el Sr. Masó

Per a finir la nostra excursió en els diversos camps electorals, falta parlar del que té per campió i adalid an En Santiago Masó.

No importa que 'ls que intervenen en la lluita no siguin els mateixos; no importa que una candidatura irrisoria, hagi volgut intentar col·laborar, encara que sigui sols en intenció, al triomf del lerrouxista senyor Fernández.

La bandera

Vivavent onejen al vent els colors gloriosos de la senyera barrada; en ella hi han escrites les grans afirmacions de vida.

Afirma el sentit de llibertat de nostra Terra, que amb desinvoltura i autonomia regèixi els seus destins en l' ordre cultural i econòmic, sense traves oneroses, sense esclavatges de gent assalariada, i d' institucions corrompudes.

Vol rompre el graç del indiferentisme; vol alsapremar al poble amb corrents de

treball i d' optimisme; vol preparar al poble per a conseguir el compliment perfecte de la seva missió. que s' llei de la seva vida.

Vol glorificar a la nostra *llengua gloriosa*, portar-la sempre en el cor i fent que s' assenti en el lloc de rialesa que li correspon; vol reviuere el nostre dret, el dret secular i característic, armonitzant-lo amb les corrents modernes; vol que totes les coses que 'ns son propies tinguin un impuls i una glorificació.

Vol intensificar la vida de Catalunya en tal forma, que creant més riquesa i més progrés, escampi pels quatre indrets d' Espanya una nova vida pletòrica d' iniciacions, que desperti a les regions germanes, que viuen somortes sots l' influx de l' inacció i del més funest dels caciquismes.

Vol en una paraula a base de la personalitat de les regions, amb el desvetllament de totes les seves energies, i amb l' accentuació de les seves traces carac-

GIRONINS, GIRONINES:

Per vostres fills, per vostres amics, per vostres conciutadans, per vosaltres mateixos, no voteu al senyor Fernández, el patrocinat per En Lerroux, que vol portar-nos A LA GUERRA, per a fer noves SETMANES TRÀGIQUES.

La primera seguirà apoiant amb més braó que mai la candidatura regionalista; i la segona, no es cap secret per ningú, votarà com un *sol home* també la candidatura del Sr. Masó, perquè la lluita siguent més *simple*—o el Sr. Masó o el Sr. Fernández—es més *clara* i siguent més *clara* es més *decisiva*, no ofereix cap *dupte*.

Com a coadjuvant d'aquest aglutinament formidable, decididor de la victòria, hi ha a més l'estol *conservador datista*, que's una fracció ben apreciable a Girona; i per fi els nuclis, sinó nombrosos, ben respectable, dels *nacionalistes republicans*, que tenen com una qüestió d'honor el no votar a un home que no té res del esperit català; patriòticament i amb profund bon sentit aquestos elements consideren *primer a Catalunya* que a la *República*.

A més de tot aquest conjunt hi ha que afegir-hi els nombrosos elements—jau-

mins i mauristes—que no poden avenir-se a votar al republicà—tant fent-ho directament votant al Sr. Fernández, com indirectament votant al Sr. Font—perquè es això per ells un veritable traïció a la consciència cristiana i al sentit comú, i no poden estar conformes amb l'apassionament i la desorientació que tenen llurs directores, que amb tants desacerts no fan més que portar llurs partits a la desfeta.

La victòria es segura

Aquest conjunt, i l'entusiasme de tots, han d'aconduir a la victòria.

Qui cregui que aquesta pot fallar no coneix la situació política de les coses.

Ara hem de procurar que aquesta victòria sigui més i més esclatant, per a reivindicar a Girona, per a dignificar a Girona, per a glorificar a Girona.

Per a foragitar el forasterisme.

Per a entronitzar l'ànima del poble.

Per lo que més estimeu en la vida, procureu que demà TRIOMFI GIRONA; procureu que demà tots en la taula de la victòria dringuem per Catalunya.

cercà adelerat un apoi, una ajuda que creia necessària, i feia el miracle de blincar-se en un llarc acatament, buscant una aliança. Els seus ideals havien perdut la vergonya.

Ara, en la quarta vegada, obté la plenitud del favor oficial, que abans sols en part tenia; i ell i els seus, convertits en ministerials perfectes, disposen en el Govern civil i s'alien en contuberni vergonyós amb els flamants monàrquics.

Evolucionant paulatinament el senyor Fernández ha venut per uns vots els vells ideals, aquells que eren de *tota la vida*.

* * *

Era això a mida per 'l Sr. Fernández s' a estava poc a poc, potser al principi inconscientment al Sr. Lerroux.

Caigué la màscara quan al discutir-se al Congrés l'acta de Girona, el senyor Lerroux la defensa, i ja desde aleshores el Sr. Fernández es una presa del senyor Lerroux i an aquest està lligat per *instint de conservació* i per *agraïment*.

El Sr. Lerroux obertament apoya, patrocina al Sr. Fernández; pot dir-se que es l'únic que 'l patrocina.

Sinó fixeu-se: salvant el Sr. Albert, tots els que han vingut a Girona a fer propaganda pel Sr. Fernández son Lerrouxistes: el Sr. Giner de los Ríos, el Sr. Moreno Mendoza, el Sr. Santacruz, el Sr. Mir i Miró, el Sr. Lerroux.

No ha vingut ni En Marcellí Domingo, ni En Bastardas, ni En Layret.

Més que «La Lucha» ha fet campanya intensa per ell «El Progreso».

Es que 'ls federals no poden avenir-se a anar de bracet amb En Lerroux i a fer propaganda per un Lerrouxista, encara que sigui vergonyant.

Els temps cambien es cert però sembla impossible que la gent oblidí anís principis per a adaptar-se a la conveniència del moment. I sinó que ho diguin els republicans conseqüents que veien amb mals ulls que tornés a col·locar-se el retrat d'En Lerroux en el «Centre Republicà», del que havia sigut bandejat, per tota una història política de vergonyes.

* * *

Per *instint de conservació* i per *agraïment* alhora, el Sr. Fernández es doncs lerrouxista.

Ja està prés en les xarxes d'En Lerroux, i el Sr. Fernández ja en la pendent devalla rapid, vertiginós.

I com el subdit a les ordres d'un amo despòtic, el pobre Sr. Fernández tindrà que seguir la veu d'En Lerroux.

Si aquest es incendiari, ell ho serà també; si se sent aquell ministerial perfecte el Sr. Fernández ho serà també.

Adeu vells idealismes! Adeu sagrades democracies! Adeu per sempre!

Ara a fer el joc dels Governes, a ballar al só que convingui; a protegir totes les coses que 'ls lerrouxistes protegeixen.

El Sr. Lerroux s'ha declarat partidari d'una *intervenció armada* d'Espanya a la guerra; segurament perquè el Sr. Lerroux vol donar la darrera prova d'estima a n'aquell seu poble tant sumís, tant crédul. Ara vol que's mati per una causa ajena.

L'interés d'En Lerroux ho reclama.

I el Sr. Fernández no tindrà altre re-

mei que seguir lo que digui l'amo.

Penseu-hi ciutadans: el Sr. Fernández vé apoiat, apadrinat pel Sr. Lerroux, i per *instint de conservació* i per *agraïment*, haurà de ser un soldat de files d'aquest.

Penseu-hi ciutadans: que es simp o-màtica, que es fatal l'intervenció d'En Lerroux a casa nostra. *Ell es l'antic revolucionari, el fautor de la Setmana tràgica*, el que ha fet esforços titànics per a portar-nos a la guerra.

Si creieu que convé a Girona un diputat que tingui que col·laborar en tals coses, aleshores voteu sens escrúpol, al Sr. Fernández.

Si no ho creieu aixís en lloc de votar a un lerrouxista, voteu al fill del poble, an En

Santiago Masó i Valentí.

:: MITING ::
:: ELECTORAL DE GIRONA ::

al **TEATRE PRINCIPAL** a dos quarts de deu del vespre.

Parlaràn:

En Pere Rahola i Molinas

En Joan Ventosa i Calvell

En Francesc Cambó

i el candidat

EN SANTIAGO MASÓ I VALENTÍ

EI ADALID
de la BUENA PRENSA

Desd' ara ja no deu passar mal de caps en *Dario* si l' *Autonomista* no *marcha* gaire. Ja ha trobat un ajudant.

¡Oh, i qui ho diria! *nada menos* que en el camp de la *Buena Prensa*.

L' *adalid* d' aquesta en nostra ciutat, fa el joc, obertament, de la candidatura *lerrouxista*.

Totes les noves electorals que s' inventa i que *endossa* després als seus lleigadors, convergeixen al mateix fi, a apunta'ar la candidatura del senyor Fernández, la que, amb l' ajuda de la *Buena Prensa* i tot, caurà, no 'n dupti *El Norte*, encara que li sàpiga greu, caurà vençuda per la idealitat catalana integral que representa i encarna admirablement el senyor Masó.

Ni els vots que algun redactor de *El Norte*, i dels més significats BUSCA PER AL CANDIDAT LERROUXISTA, ni els d' aquet redactor i algun dels seus companys, podran fer surar al senyor Fernández, que *fa l' anec* ja en aquets moments i donaria la vida par cinc cèntims.

Encara que *El Norte* amenaci amb la estaca dels republicans, encara que fomenti totes les indisciplines socials i to-

ELECTORS!

No votéu a un sobrevingut que no enten ni sap parlar la nostra llengua.

No votéu al qui ha estat la riota del Congrés.

No votéu als qui proclamant-se defensors de la república, es venen l'ànima als governs de la monarquia.

No votéu als que del patriotisme en fan alternativament una arma de defensa o un objectiu d'atàc, segons convé a ses maquinacions polítiques.

No votéu als que, traïdorament han volgut ofegar totes les iniciatives de Catalunya.

No votéu al fill d'Andalusia, on s'inicia un renovellament regionalista, qui fuig d'ella i té l'atreuiment de dir-se regionalista.

No votéu al que representa el vici dol *meridionalisme* oratori, que tants mals ha dut a Catalunya i a tota Espanya.

No votéu als que diguent-se defensors de la llibertat, inviten al poble al atentat personal.

No votéu als que volen que l'elecció de Girona signi una iniciació i un símbol de l'intervencionisme en la guerra.

No votéu als eterns enemics de Catalunya.

Votéu al admirador de la nostra llengua, que és la veu de la patria.

Votéu a qui amb més dignitat pot parlar en el Parlament en nom de Girona.

Votéu al representant del nacionalisme que perquè sempre ha fugit de contubernis ha vist aixecar-se contrà seu a tots els polítics d'ofici.

Votéu als enamorats de Catalunya, als que fins s' els ha un fet crim d'haverla tant estimada.

Votéu al qui vol que la voluntat de Catalunya tingui força de llei.

Votéu al que sent el nacionalisme com una necessitat del seu esperit, perquè té la seva sort lligada a la sort de Catalunya.

Votéu al representant de l'oratoria catalana: clara, concreta, precisa, categòrica, terminant.

Votéu als que procuren per la dignitat i cultura del poble, sense portar-lo pels camins perduts d' utopies enganyadores.

Votéu als, que per convicció política i per necessitat d' Espanya, volen que l' estat Espanyol es mantingui allunyat de tota aventura guerrera.

Votéu als constants defensors de nostra terra. FLUMIEL.

El Sr. Fernández lerrouxista

D' aquell antic, d' aquell integerrim republicà-federal de *tota la vida*, ja no 'n qued i rastre.

La primera vegada que vingué el senyor Fernández a Girona, no volgué corvar l' esquena davant d' un Governador

de la Monarquia, perquè ni sisquera volgué pujar els esgraons del Govern civil.

La segona vegada el senyor Fernández ja no se sentí home tant purità i integerrim; lluí la seva testa rissosa davant d' un Governador civil. Però en honor a la veritat fou sols un acte de cortesia.

La tercera vegada—en la darrera elecció—contaminat per les impureses i els mals exemples de la política madrilenya,

tes les rebeldies morboses, encara que arribés a sostenir en lletres de motllo (poc falta ja, i de paraula sos redactors ja ho afirmen, *autoritate qua fungor*) encara que arribés a sostenir que el candidat quin triomf convè als interessos religiosos es el candidat *lerrouista*, no importa, aquet perderà. Amb l' auxili del govern, amb l' auxili de tota la forastera *inadaptada*, amb l' auxili del garrot, amb l' auxili de la *Buena Prensa* encara no 'n te prou per a vencer a la idealitat catalana integral que representem nosaltres, que encarna admirablement nostre candidat don Santiago Masó.

I are ¡ca'òlics de bona fe! feu-se'n de la *Buena Prensa*.

La bota de Sant Farriol

Es una *delicia* sentir a molts de nostres adversaris, polítics *demodés*, que encara creuen poguer fer empassar al poble moles de molí. No tant ¡cavallers! que, avui, qui més qui menys, tots sabem de lletra... i de sumar i de restar també.

I fent una petita operació de sumar, i mirant el tant que la Mancomunitat (o la *Lliga*, diuen ells) esmersa en gastos electorals i en *prebendes* per a sos amics, segons sos càlculs, veuríem uns totals esfereïdors.

¡Com qui no diu res! A l'altre elecció 35.000 pessetes, més 20.000 per comprar are al senyor González, més els 130 duros setmanals per al senyor Riera... Vagin contant. Oh, i encara no diuen tot lo que saben, que si aixís fos...

Senyors, que 's pensen que badem a Girona? Que no sabem lo que sia la *Lliga*, entitat política, que no te res que veure amb la *Mancomunitat*, organisme administratiu, integrat per els diputats provincials de tot Catalunya, regionalistes sols uns quants? En el *Concell Permanent*, format per vuit diputats, sols dos perteneixen a la *Lliga*.

Que 's pensen que no tenen llibres de caixa a la Tresoreria Mancomunal, i que pot fer-se cap pago que no sigui degudament autoritzat per la corresponent partida del pressupost, i justificat per el rebut respectiu?

No saben que els comptes de la Mancomunitat estan a disposició de tothom que tingui interès en examinar-los i comprobar-los amb els justificants que els acompanyen?

Perque no utilitzen aquest examen tan fàcil, i la veu i vot que tenen els diputats de tots els partits en la Assamblea, per a documentar-se i censurar després lo que trobin censurable (que no ho trobarien) en lloc de critiquejar com marmanyeres desenfeinades?

Aont es la correcció i noblesa i sentit comú de certs senyors?

Que 's pensen que badem a Girona? Si tant i tant se treu de la Caixa de la Mancomunitat, si la administració Mancomunal es tant detestable, si no te ja crèdit, com s' expliquen els èxits dels emprèstits realitzats?

Que es que pot ser els financers (gent gota crèdula per cert) creuen en bruixeríes o s'han figurat que la caixa de lo Mancomunitat, malgrat totes les dilapidacions, es inagotable, talment com la bota de Sant Farriol?

Urbanitat elemental

Nota ben típica i honrosa per a Girona, la de hospitalaria, que tots els fills d'altres terres que per poc o molt de temps han habitat a nostra capital, unànimament li han adjudicat.

Peró aquesta hospitalitat, filla de la noblesa de cor, no deu confondre-la

ningú amb el servilisme a lo foraster, ni amb el menys-fervor en l'estimació a lo propi.

Podria doncs succeir, si algú, que nascút en terres llunyanes, i trasladat aquí, aont s'hi ha creat posició i relacions, si algú qui's trobés en aquestes circumstancies, repetim, abusés d'aquesta posició i d'aquestes influencies per a combatrer, amb armes de mala llei, la catalanitat que representa la nostra candidatura, que se li digués, en forma bon xic més clara, i estampant son nom amb lletres de motllo, que *no fà fi*, ni tant sols *es correcte*, calumniar i infamar a aquells que, fills d'aquesta terra, la defensen noblement; sobre tot quan el calumniador i l'infamador no tenen altre titol, per a entrar en la brega, que el que'ls proporciona la hospitalitat, ben mal agrada per cert, de les víctimes de ses envegetes. Serém entesos?

Aont es la conseqüència?

Se diu, que per part dels elements republicans se tracta, vegent ja la partida perduda, de recorre a la violència el dia de la elecció, de atropellar la llibertat dels ciutadans, i fins de rompre les urnes que sigui necessari per a *rebenstar* la majoria formidable que obtindrà el senyor Masó.

Tot aixó, cas de que fos realment projectat, no creiem pugui passar, al menys sens sanció ràpida i enérgica, de projecte irrealitzable. Però ja el projecta-ho, i el creure el públic possible que nostres republicans aixís ho fassin, demostra el respecte que a les idees que diuen professar tenen nostres *demòcrates*?

Si la llei de les majories es bona quan es favorable per ells, per que no ha de ser-ho també quan els hi es contraria? Aont es la conseqüència, cavallers?

Trascendencia de l' actual lluita electoral

III

En el present article examinarem, més ben dit sols recordarem lo dit ja, la significació de la candidatura catalana en l'ordre religiós.

Catòlic, aimant de sa fé, el Sr. Masó, candidat de la «Lliga», en son Manifest exposa com principi fonamental, son fervent ideal religiós, professant amb públic i privat nostra santa Fé catòlica no tinguent, baix aquest aspecte, altre que fe ni Autoritat que les Autoritats de la Santa Iglesia úniques a qui s'ha d'obeir en coses de fe i costums. Hermosa declaració, calcada en la norma 8.ª.

En el ordre polític segueix la política de la «Lliga Regionalista», conducta aprovada per la Norma Pontificia 2.ª que prohibeix identificar l' Iglesia amb els partits polítics. Conducta que mereix l'aprovació de nostra venerable Prelat, signant amb autoritat els estatuts de «La Juventut Católica Regionalista» que estabueixen aqueta conducta.

Es veritat que no portém sempre el sant nom de Deu a la boca, hasta per les coses mes insignificants, lo qual a vegades, arriba a irreverencia. Es veritat que 'l regionalisme no se val de la religió, per enganyar als electors de bona fé, ni intenta explotar a la Iglesia per a fins polítics particulars. Als ignorants de bona fé, els hi podríem explicar, qu' els preceptes positius obligan sempre, *sed non pro semper*. Els negatius son els que obligan sempre: ¡ah! si aquests acaparadors del catolicisme els practiquessin, sempre quant guanyarien les bones costums.

Nosaltres els regionalistes, la fé, l' amor a les creencies, la portem principalment en el cor. No 'ns contentém sols en dir que la professém. principalment la practiquém. Per aixó nostres obres donen aquells fruits tant hermosos; nostre amor floreix tant bellament que grana produint actes com la assistencia de l' Ajuntament de Barcelona a la processó del Corpus, deguda principalment al esforç de la minoria regionalista.

Hem cregut un deure sagrat, inerent a nostre ministeri exposar la veritat sobre la situació de l' actual lluita, desfent els errors, equivocacions, prejudicis aixecats uns amb bona voluntat, altres amb mala fé, al entorn de la candidatura regionalista.

Tots estém convençuts de que la lluita està entre l' esquerra i la dreta. Que de les dues candidaturas de la dreta es evident que sols te probabilitats de guanyar la del Sr. Masó, i de que la candidatura regionalista es integrament catòlica.

L' hora es solemne: reflexioneu la trascendencia de la lluita. Reflexioneu la responsabilitat que contraieu devant de Deu, al emetre el vot.

No podréu al·legar ignorancia. La doctrina es ben clara. Les Normes Catòliques son ben terminants.

Després d' haver votat, la satisfacció o el remordiment de conciencia, serà vostre jutje.

¡Per Deu i per la Patria! ¡Votém al gironí Santiago Masó!

Notes electorals

Tots els actes celebrats pels regionalistes han sigut un gròs éxit. Ja ho hem dit del éxit de Caldas, i lo mateix ha succeit a La Sellera el dimecres. i la conferencia del Sr. Vallés i Pujals en el «Cinema Granvia» sobre *La Mancomunitat i la Provincia de Girona*. — *El Fantasma del barcelonisme*, fou un aconeixement.

L'exit d'aquesta conferencia fou gròs; l'ample local de Granvia vessava de gent, i l'entusiasme indiscrepible amb que foren suscrites les manifestacions del orador, indici del entusiasme que s' esmerça en la lluita i pressagi de la victoria esplendent que hem d'assolir el proper diumenge.

El Sr. Vallés i Pujals va estar admirable de concepte i de paraula; desfent amb argumentació aclaparadora tot el fantasma del *barcelonisme* i oferint el conjunt de beneficis que la Mancomunitat reporta a la Provincia de Girona.

Contestà per endavant totes les insidies que contra la Mancomunitat poden llençar el Sr. Mir i Miró o altres polítics fracassats. Aquest especialment, es massa *conegut* per a que ningú en fassi cas de lo que diu.

* * *

Els republicans anuncien que farán estropicis. Volen matar a molta gent dels nostres, volen trencar urnes,

Aquest es un indici fatal de que veuen la derrota segura, i sols si tenen aquesta seguretat s' explica aital procedir.

En general i més en unes eleccions generals el rompiment d' urnes es una estupidesa indigne, car es difícil preveure el resultat, que no depenga del de cada secció especial.

Ara que l' amenaça que llisten els republicans sols es esplecable en ells,

que amb tanta simplicitat judiquen les coses i que tant facilment passen de la modorra al exaltament.

Prò no tingueu por, que els republicans no son pás tan *fieros* com a sí mateixos se volen pinjar, i tingueu la seguretat de que no ha de passar res.

Mentres se respecti la llibertat de tothom, i no 's vulgui coaccionar a ningú amb la burda amenaça de l' estaca, ni s' insulti sense més ni més podem respondre de nosaltres mateixos.

Si hi hà algú a'ropell als nostres drets aleshores al matonisme hi respondrà una *serena valentia*.

* * *

NOTA IMPORTANTÍSSIMA

No'ns podém entretenir en combatrer, ni en rectificar tant sols, *totes* les calumnies que llisten contra nosaltres nostres enemics. Necessitém el temps i l'espai per a affers de més importancia.

Contra tants de llamps (d'escenari) que s'ens enjegen, tenim, com cuirassa invulnerable, el testimoni de nostra propia conciencia.

El *comú sentir* que té més *sentit comú* que no pas molts d'aquets senyors tant... nerviosos, està per nosaltres. Aquí, a Girona *tots nos coneixém*, i sinó, ho veurém demá ajudant Deu.

Subasta extrajudicial

El día 11 del próximo venidero Octubre, y hora de las 11 de la mañana, en la Notaría de D. Emilio Saguer y Olivet, (Plaza de la Constitución, 7, principal), se venderá como otra de las fincas integrantes de la masa de la quiebra de don Vicente Carreras y Suñer, bajo el pliego de condiciones que estará de manifiesto en la citada Notaría, una extensión de terreno cultivo regadío, de cabida tres vesanas veinte y un céntimos, situada en el término del pueblo de Santa Eugenia de Ter; lindante, a Oriente con Antonio Simón; a Mediodía con Camilo Brú; a Poniente con el río Güell, mediante camino rural; y al Norte con Luisa Carreras y Suñer, mediante camino de servicio de fincas, conocido equivocadamente por camino antiguo de Gerona a Santa Eugenia.

Corones dentals Audouard

de 2! Kts., fetes a mida i colocades en dos hores, estalviant viatges i visites inútils.—De 20 a 30 pessetes.

Estudis i dictàmens radiografics

d' anomalies de la dentició en els infants i d' enfermetats dels ossos i demès desordres de les sinuositats bucales

PONTS - BRIDGES - INLAYS

i treballs d' or a preus convencionals.

St. Francisco 12-1er. — GIRONA

GRAN FÀBRICA

d' Higuarents,
Licors,
Aixarops,
Vermouth,
i vins selectes
de

JAUME REGÁS

Pont Major de Girona

Grans premis en les Exposicions univ-
ersals de París (1878) i de Barcelona (1888)

SOMBRERERIAde **RAIMONDA CREUHET**

Rambla Llibertat-22 - (Sota les voltes)

Gran assortit de sombreros i
gorres de totes classes.

Trajos per a nens**F. SOLÀ****Optic i Joier**

Rambla de la Llibertat, - 26

GIRONA

Busquets i Llapart

BANQUERS

Ciudadans 5 i Ferreries Velles 6. — GIRONA
Telefons: Urbà, 88 - Interurbà, 53

Comprém i veném, a l' acte,
tota classe de valors nacionals i
extrangers.

Realitzém, amb gran ventatja,
totes les operacions de

**BANCA, BORSA, CANVI,
VALORS i CUPONS**

Dalman Carles,
Plà i Cia.

Editors. -- GIRONA

Fabrica de Galetes i Biscuits

DE

SALVADOR PLAJA

Premis en les Exposicions In-
ternacionals del Tibidabo i de
Barcelona

Telèfon 204 - Figuerola 33. - GIRONA

PERE M. CARRÉ

Habilitat de Classes passives,
de Presons i de Sanitat

CENTRE ADMINISTRATIU

Representació d' Ajuntaments,
fabricants i particulars.

(Unie despatx amb consulta gratis als Ajuntaments)

Representant en Barcelona i Madrid

Carrer de la Forsa, 8, 1er. - Girona
Telefon interurbà núm. 40

**ESMERAT SERVEI D' AUTOS
I COTXES DE LLOGUER**

DE

J. PLÉ, BOSCH Y Cia.

Ciudadans, 10 i Ronda Figuerola
Telèfon 221 Telèfon 236

Especialitat en carruatges per
a empreses particulars i oficials,
casaments, bateigs i enterra-
ments, etc., etc.

Economia en els preus**MANUEL PUJADAS**

ANTIGUA (BONET)

TEMPORADA D' ISTIU

GRANS NOVITATS

en tots els articles en
que s' dedica la casa

Immens surtit en Camises

Especialitat en els encàrrecs

SABÓNS*Barangé*

BARCELONA,
GRANOLLERS, GIRONA

SASTRERIA**Alfred Ferrer**

Trajos per a Sra. i Sr. a preus limitadíssims

Se fan etxures portant la roba

Diploma d' honor en el Concurs de Paris 1914

Plaça de la Constitució, 4, i Bell-lloch, 2, 1.º

GIRONA

Planxat Modern

Planxat mecànic de colls i punys amb
rentat per un procediment que duplica la
seva duració.

REPRESENTANTS:

J. Oriol Carbó. Plateria, 38.
La Canestilla de Oro. Rambla Llibertat
Lluïsa Sureda. Progrés
Flora Padró. Rambla Verdader.
Enriqueta Pla. Lorenzana

Tallers: Pujada S. Domingo, 4

SASTRERIA SMARTde **J. Fernandez**

Ciudadans - 18

Tall inmillorable.

Les mes altes novitats
en tota temporada

Perruqueria de

R. CARBÓ

Ciudadans, 16 (Hotel Italians)

Especialitat en el tall del cabell i barbu

Servei esmerat

i antisèptic.

Abonaments

especials

Estanislau Aragó

Procurador dels Tribunals

Ciudadans -- 5. -- GIRONA

De 9 a 12 i de 6 a 9

Josep M.ª Riera i Pau

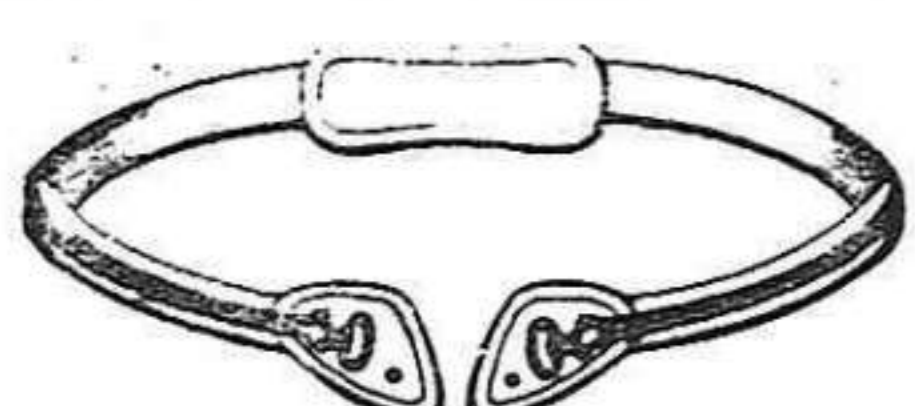
Metge Especialitzat en Malalties de

GOLA, NAS i ORELLES

Consulta de 9 a 12

NOU DEL TEATRE - 1 - 1er.

(cantonada a la plaça del Vi)

LA CREU ROJA

FARMACIA
ORTOPEDIA
PERFUMERIA

F. de A. Roca

Gabinet Ortopèdic per a la colo-
cació de tota mena d' aparells per a
corregir les deformitats del còs humà.

Especialitat i grans existències en

Braguers i Faixes ventrals

SERVEI PERMANENT

Plaça del Oli. - Girona

EL GIRONÉS

PERIÒDIC SETMANAL

Política, Literatura, Art, Ciència, Informació Local i Comarcal

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

Girona trimestre	1'50 ptes.
A fòra	2'00 "
Numero solt	0'10 "